

TELEGRAFUL ROMANU.

№ 68. ANULU XV.

Sabiuu, in 24 Aug. (5 Sept.) 1867.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura toiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. ur' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si terti straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratielo se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dupa cum aflamu din isvoru siguru, Luni in 28 Augustu, se voru incepe in resiedinti'a metropolitana gr. or. de aici, siedintiele Consistoriului apelatorialu.

Sabiuu, 23 Augustu

Dela reinfintiarea Metropolei gr. or. a Romanilor din Transilvania si Ungaria, eata ca a dou'a ora se serbeza intr'unirea Archipastorilor bisericeii nostre si a altoru demnitari bisericesci, spre tinerea Consistoriului apelatorialu.

Bucuri'a si mangaierea membrilor bisericeii ortodoxe, carei Escelenti'a Sea Presantitulu Parinte Metropolitu ala Romanilor gr. or. din Ardealu si Ungaria, i dede espressione inca in cuventarea inaugurarei acestui Institutu inaltu si insufletitoriu pentru biserica, n'au fostu unu ce momentan, ci ea o vedemu ca se continua si ne intaresce in speranti'a, ca puterea de vietia a bisericeii se desvolta progresandu. Realitatea, ce e dreptu, ne arata ca progressulu acestei desvoltari este incetu. Acest'a insa o aduce firea lucrului cu sine, pentrucu, de-si propunerile omenesci creeza in o clipita desvoltarea unoru lucruri in idea, candu aceea vinu a se realisa se ivescu nenumarate impedecaminte, cari pre-tindu puteri, si inca puteri mari si energice spre inaintarea si desvoltarea unui lucru. Candu se afla cine-va la piciorle unui munte, in o clipita pote cugela la urcarea sea pre verfulu muntelui; insa cate stance, cate alte pedeci nu i se opunu ur-carei sele, afara de propri'a greutate a corpului propriu, carele numai prelanga puteri intregi si sanetose in membrii corpului pote inainta catra tina sea. De aceea deja in prim'a cuventare de inaugurare s'a roslitu de catre Presantitulu Metropolitu: „ca bucuri'a nostra a tuturor va fi prosperatoria, deca membrii constitutivi ai Ierarchiei in parte si preste totu voru usua cu inteilepciune drepturile lor bisericesci de o parte, iera de alta parte deca ei voru implini datoritiile lor fatia cu biserica. Asfelu de purtare este conditiunea vitalitatiei bisericesci...“

Regulamentulu acceptatu de sinodulu bisericeii gr. orientale din Transilvania din a. 1864 a desemnatu si demarcatu puterile, cari au sa conlucre la vitalitatea bisericeii. Aceste puteri inasa au intielesulu lor nu numai pentru estinderea acelei parti a bisericeii, ci si pentru acelea, cari astadi constitue intregulu Metropolei nostre. Si asi'a deca ne vedemu impedecati in pasii spre desvoltarea vietiei bisericesci, dorite de fia-care membru alu ei, apoi credemu ca acest'a provine si din impregiurarea, ca nu putera inca tine tote partile, toti membrii, cari constitue astadi biserica nostra in Trannia si Ungaria, acelasi pasu doritu. Si in privinti'a acest'a aflamu o prevedere expresa in dorinti'a, (ce amu auditu in mai multe renduri si din alte parti) unde se dice ca „pentru ca sa ajungemu la o stare canonica si normale, de care si pana acum ne-amu bucuratu, dara nu in modu canonicu, sinodulu metropolitanu din anulu trecut (1865) au petitionatu la Majestatea Sea pentru celebrarea unui Congresu metropolitanu, unde cu intrevinerea reprezentantilor clerului si ai crestinilor sa se stabileze unu regulamentu potrivit asiediamintelor canonice pentru conducerea, administrarea si regularea trebilor bisericesci, scolari si fundatiionali.“ *) Impregiurările politice din anulu trecut a fostu nefavoritorie implinirii acestei dorintie. Cu tote aceste Archie-reii au innoitu cererea lor pentru tinerea unui congresu si in anulu acest'a, totu din acelu santu motivu, ca sa se deslege odata pedec'a cursulu normale in vietia nostra bisericesca.

*) Vedi „T. R.“ a. tr. nr. 43 Sabiuu, 1 Iuniu.

Vinu de multe ori intemplari in vietia, candu dorintiele si aspiratiunile unui omu se implinescu forte cu greu; pentru ceea ce altuia i vine asi'a dicendu din seninu, altulu trebuie sa trudisca ani grei si plini de suferintie. E impartita acest'a sorte la individi; ea se arata si la individualitati mai mari. In casuri de aceste inasa anim'a individulu precum si a individualitatiei sa nu slabisca, pentru ca si individulu si individualitatiei in suferintie, prin slabirea animei lor, potu prelesne periclitati esistinti'a lor morale si apoi candu pierd partea morala din unu lucru, i s'a dusu si vitalitatiea, remane ca plant'a in care a incetatu de a cerula sucurile, si se usca.

In fati'a acestoru adevveri ce se repetiescu de atatea ori in istoria singurateciloru si a omenimei, sa ne bucurambu, ca totusi dupa multe-le suferintie suntemu asi'a de norocosi, incatu in parte amu intratu si formalu pre calea cea normala si canonica a vietiei bisericesci. Catu pentru restulu ce ne mai remane a-lu aspira, credinti'a ne e tare ca neci acel'a nu mai e departe. Inasa aci trebuie sa ne punemu intrebarea, ca ore sa urmeza in tote partile calea cea adeverata carea sa apropie de tina? Vedemu in unele parti o nepasare destula de insemnata de vietia bisericesca. Institutunele bisericesci, cari suntu folositorie unde se punu in lucrare, le vedemu in multe parti lasate seu cu totulu seu in parte afara; in altele vedemu ca cartirea s'au inceputu a dou'a di dupa pornirea pre drumulu celu nou, dela care vitregia tempului abatusse biserica nostra de sute de ani. Nu voimu cu acesta neci sa invinumu neci sa escusamu pre nimenea, ci voimu numai a atrage atentune, acelu ce se cuvine, asupra impregiurarei considerabile, ca nemica pre lume nu se ajuta prin simpl'a negatiune, ci numai se impedeca. Asi'a dara nu negatiunea, nu continua critic'a aru fi modulu care sa pregatesca calea viitorei desvoltari de vietia bisericesca, ori in care parte, ci o armoniosa concentrare a puteriloru, din care se compune corpulu bisericeii si atunci lucrurile de siguru voru lua alta fatia.

Sa speramu dara ca sosese tempulu candu vomu intelege mici si mari vocea chiamarei pentru fia-care in loculu in care se afla; sa speramu ca interesulu celu adeveratu va duce pre toti fiu bisericeii la recunoscerea celoru deja terminate pre campulu bisericescu si totu odata si la cunoscerea greutatiloru cu cate mai are a da peptu biserica, mai alesu in partile acele unde au fostu injugata de strainismu, — pana la purificarea totala de tote abnormitatile cate i le-a pusu seculu vitregi in spate; sa speramu in fine ca in urm'a astoru felu de convingeri va urma si concentrarea puteriloru spre o conlucre comuna si atunci si greutatile voru disparé si vomu sta pregatiti pentru o alta serbatorie si mai marétia, pentru sinodulu seu Congresulu metropolitanu, carele e cununa edificiiului.

Adunarea generala a Asociatiunei.

Clusiu 17 Augustu.

Afacerile Adonarei generale in desvoltarea lor silira pre presidiulu interimalu a trece cu nrulu siedintieloru preste prefigerea programei publicate prin diuarie. De aceea, precum s'a pututu vedé si din cele reportate pana aci, eri, Mercuri au trebuitu membri sa se intr'unisca in a trei'a respective a patr'a siedintia spre a alege pre oficialii si membrii comitetului si a desbate asupra raportulu intreruptu in diu'a premergatore si totu deodata a lua in desbatere ofertulu Dlui Iacobi Muresianu si normarea bugetulu pre anulu urmatoriu si in fine a se da locu cetirei disertatiunei Dlui Dr. Tincu, carele, disu in trecut, era indreptatitu dupa prescise, a ave prioritate in cetirea disertatiunei sele.

Adunarea inasa a decisu altu felu si asi'a presidiulu nu e de a i se face vre-o imputare.

Dupa cetirea si verificarea protocolulu din siedinti'a trecuta se pasiesce mai antaiu la actulu alegerei. Mi se spune, ca si pentru alegerea acest'a incepuse a circula o lista de oficiali si membri de comitetu ordinariu si suplenti, cu scopu de a o subscrie alegatorii; acest'a pentru „simplificarea“ lucrulu la actulu de alegere. Nu amu veditu lista si de aceea neci nu potu garanta de esistinti'a ei; inasa mi se mai adauge si aceea, ca presidiulu interimalu, aflandu despre acesta manopera nu mai decatu mijloci de o inlatura si asi'a alegerea se faceu prin volu de scrutinu.

Siedinti'a fu asi'a dara suspensa pre unu tempu pentru contielegere si pentru normarea voturiloru, inscriindu fia-care alegatoriu dupa convingerea sea pre individi ce-i vrea a fi alesi atatu de oficiali catu si de membri ordinari si suplenti in comitetu. Dupa seversirea voturiloru si dupa depunerea lor in scrutiniu se processe la alegerea unei comisiuni scrutatoria; carea se raporte apoi despre resultatulu alegeriloru.

Dupa-ce comisiunea s'a departatu spre a corespunde insarcinarii sele, Adunarea procede la continuarea raportulu asupra socoteleloru asternute Adunarei. Dupa discussiuni infocate pentru o diferentia de 45 xr. v. a. pre care comisiunea cerea ca Comit., resp. dlu cassieru sa o incaseze pre calea obicinuita dela respectivulu colectante, cari socotelele se aflau de altmintea in ordine; pentru vidimarea tuturor erogatorulu de catre presidiulu Comitulu, ceea-ce adunarea afla de prisosu si e multiamita cu manipulatiunea de pana aci: se primescu socotelele de bune si se decide a se da cassierulu unu laudatoriu in scrisu. Propunerea de unu manualu seu jurnalulu de evidenti'a, facutu de catre comisiune, Adunarea, dupa esplicarile date de dlu cassieru, o afla de prisosu, predá inasa formulariulu asternutu cassierulu sa veda ce va face cu elu si apoi se trece mai departe la

Raportulu despre ofertulu Dlui Iacobi Muresianu, carele se primescu, adaugendu-se din partea Adunarei esplicarea, ca conditiunea esprimata in scrisorea respectiva, ca conditiunea esprimata in scrisorea respectiva, ca Asociatiunea se dea din fondulu ei ajutorie pentru doi fiitori professori de agronomia la institutele pedagogice din Blasiu si Sabiuu, nu sta in legatura cu ofertulu, ci e o propunere deosebita din partea daruitoriului. Dupa unele desbateri ofertulu se primescu intre aclamatiuni.

Comisiunea bugetaria incepe referat'a. Posturile cele d'antaiu se primescu fara desbatere. O mica diferentia se escita candu comitetulu Asociatiunei vediu ca comisiunea nu amintese de preliminarulu comitetulu, ci lu privese pre acest'a numai de actu esclusivu spre orientarea comisiunei. Acest'a se indrepta apoi intr'acolu, ca comitetulu pregatescu preliminarulu pentru Adunarea generala. Deci se comparéza ambe bugetele si Adunarea face concludu aprobandu seu propunerea comisiunei seu a comitetulu Asoc. seu formulandu dupa impregiurari concludu originale in privinti'a posturiloru. Asi'a remuneratiunea Secret. Il remane neschimbata; asi'a si cea a unui juristu carele scrie in cancelaria Asociatiunei; se schimba cele propuse in privinti'a stipendiiloru juristi la motivarea Ese. Sele pres. Popu, ca romanii trebuie sa-si indrepte privirile si asupra altoru rami si nunumai asupra posturiloru de amplotiati. Stipendiele cari suntu se voru dá, dara nu se voru immulti cu altele. Mai multa discussiune se naseu candu veni vorb'a despre stipendiele celoru ce studieza pedagogia la Praga. Comitulu cu respectu la o suplica a celoru doi stipendiatu preiepta in preliminarulu seu immultirea stipendiiloru de 300 fl. pana la 400 fl. pentru unulu cu observarea, ca stipendiatii sa nu fia legati de institutulu

pedagogicu din Prag'a, carele pentru pregătirea lor e prea puțin. Bibliotecariul Asociatunii sprigină proiectarea acest'a atât pre bazea suplicei cât și pre bazea informațiilor private despre starea institutului menționat din Prag'a. Cu toate acestea mi se pare ca a ramas și propunerea comitetului și spriginerea bibliotecariului pe jos și s'a conchisus a li se preliminară pre lângă stipendiul de 300 fl. viaticul de 50 fl. cu care la terminarea cursului sa pōta veni acasa. Dlu Dr. Maieru voiea sa se mai tramita doi individi la Prag'a cu câte 300 fl. in sa nu pută strabate cu prapropunerea. — Proiectarea pentru unu sodalu ce vrea a se face maestru, că sa capete unu ajutoriu de 100 fl. se modifică intr'acolo, că sa se dea numai 50 fl. iera din ceialalti sa se faca două premii de câte 25 fl. pentru acei ce voru aretă ca au praprasitu mai multe ultōie; mai departe pentru doi invatiacei de meseria s'a decisu câte 25 fl. ajutoriu. Aceste tōte se voru vedē mai apriatu din concursule ce se voru escrie cât mai curendu. — S'a mai statoritu mai multe stipendii pentru acei ce voru studiā in scōlele reali. — Discussiune indelungata a fostu și la ocaziunea postului din preliminarulu comitatului pentru subventiunarea foiei „Archiv pentru filologia și istoria“. Dlu Secretariu II sprigină și motivā mai pre largu subventiunarea acest'a. Se radicara in sa voci și afirmara, ca Dlu Can. Cipariu nici candu nu a pretinsu subventiune pentru fōi'a sea, carea de altmintrea acum aru avē atātia abonanti incātu nu are lipsa de spriginulu nimenui. Esc. Sea Popu interpeleza pre dlu Secretariu despre impregiurarea, deca a cerutu Dlu Can. Cipariu candu-va subventiune pentru fōi'a sea. Lamuririle ce se dau in privintia acest'a din partea interpelatului se esplica numai că unu spriginu moralu. Se decide edarea Fōiei Asociatunii pentru carea comisiunea preliminară 400 fl. iera din partea D. Dr. Ratiu se propune 600 fl. Cu ocaziunea acest'a Esc. Sea Popu face unu prospectu despre esind'a fōia a Asociatunii și dice, ca aceea nu e de lipsa sa fia literaria, ci fōia populara, carea sa se respōndēca in poporu și sa se ocupe cu lipsele și trebnițele lui. Resultatulu discussiunii in sa remane pre lângă propunerea comisiunii, că, la casu candu aru esē fōi'a sa preliminară 400 fl.; in fōi'a acest'a sa se tiparēca și actele Asociatunii; iera deca fōi'a nu va putē neci in anulu acest'a sa se edea, se preliminară 200 fl. pentru tiparirea Acteloru in modulu de pāna acum.

Dupa terminarea acestui raportu se trece la scrutiniu și resultatulu ese :

Officialii comitetului : Secretariu I. Georgiu Baritiu, Secretariu II. V. Rusu, Casieru Constantin Stezaru, Controloru Ioann Popescu și bibliotecariu Nicolau Cristea. Membrii ordinari ai comitetului : Paulu Dunca, Petru Manu, Nicolau Popoa, Gregoriu Mihali, Iacobu Bolog'a, Elia Macelariu, Ioann Rusu, Dr. Ioann Nemesiu, Ioann Antonelli, Petru Rosca, Zacharia

Boiu, Dr. Nicolau Stoianu.

Membri supletii : Nicolau Cristea, Elia Vlassa, Ioann Popescu, Dr. Racuciu, Ioann Popu și Ioann Broto.

Dupa seversirea alegerilor past Dlu Muresianu proprietariu in Gherla și in cuvinte caldurōse amintī despre bucuria ce o simte orice romānu despre prosperarea Asociatunii, carea este paladiulu romāniloru. Esprima in fine in numele compatriotiloru sei conationali in sensu mai strinsu, adeca, a romāniloru din Gherla și giuru, ferbintea dorintia de a fi și ei norocosi a salutā pre anulu venitoriu Adunarea generala a Asociatunii in mijloculu lorū. Invitarea acest'a intima se primesce cu aclamatiune și Adunarea aduce conchisus, ca ea si va tinē in anulu venitoriu sedintiele sele la Gherla. S'a luat in consideratiune și serbatōrea Santei Marie și asiā s'a decisu, că sedintia prima sa se tina in 18 Augustu an. venitoru.

Dlu presedinte interimalu luā acum cuventulu și in cuvinte fōrte acomodate aretā intempinarea fratiesca ce o avura romanii cu acest'a ocaziune din partea municipiului clusianu, oferind-i acelu sal'a de teatru pentru concertu și deschidendu pentru acestu tempu, câtu fu Adunarea in Clusiu, museulu cu intrare libera pentru cei ce concusera la Adunare. Petrusa de acest'a nobila prevenire, Adunarea votēca multiamita municipiului la protocolu și insarcinēca pre doi membri ai Asociatunii, pre Dlu Dr. Vasiciu și Elia Macelariu, a esprime acest'a cu graiu viu Dlu primaru alu cetātiei Clusiu.

In fine se alege o comisiune pentru verificarea protocolulu sedintiei de fatia, și apoi dupa unu scurtu cuventu de incheiare se terminā sedintiele Adunării VII a Asociatunii tranne romane pentru literatur'a și cultur'a poporulu romānu.

Aceste suntu, ce, dupa câtu m'a servitu puterile, amu avutu ale comunicā cu publiculu cetitoriu despre a VII serbatōre nationala. Dupa cum a potutu observā banulu cetitoriu ele suntu dupa cum a impresionatu pre raportatoriu fāra de decoratiuni și incātu s'a potutu fāra de trecerea cu vedere a multoru amenunte. Cele ce voru fi scapatu totusi din vedere si le va intregi cetitoriu din Protocolulu, carele se va publicā dupa impregiurari seu prin fōi'a edanda seu prin modulu de pāna acum prin tiparirea acteloru Asociatunii.

Un'a me mai simtu datoriu a face incainte de a aruncā din māna condeinulu de raportatoriu. Aceea e, a face acum unu prospectu scurtu despre intrēg'a a VII Adunare tinuta intre murii capitalei și deca mi e permisu a me folosi de cuvintele Ryrd. Domnu Pamfilu, in „centrulu culturei magiare“ din Transilvania.

Pre lângă tōte ca locul adunării nu putū concentrā de o potriiva inteligintia romāna din tōte pārtile tierēi, asiā incātu pārtile meridionale erau pre puțin reprezentate, totusi aspectulu esterioru pre stratele Clusului și interioru in sala Adunării erā frumosu. Inse-si sedintiele cu de o-

se bire cea d'antāiu, au decursu, luandu lucrulu in totu și preste tōte, numai cu unele exceptiuni, in linisce și seriositate. Unu lucrulu deca se omitea . . . , Adunarea acest'a se putē prin insemnetatea ei pune in unele privintie lângă cea dela Brasiovu.

Au contribuitu multu la decōrea acestei serbāri Concertulu. Conlucratōrielle și conlucratōrii si-au castigatu mare meritu, pentru-ca au doveditu lumei, ca romāni și pre acestu terenu de arte frumoșe nisuescu a inaintā. Iera publiculu celu numerosu ce a concursu la acest'a pefrecere ni-a datu două dovedi : romanii cari au concursu au doveditu unu simtiu nobilu, ca sciu sa stimeze art'a; strainii au doveditu increderea in progresele romāniloru și in asta privintia. Aplausele cele multe au datu afirmatiunea acestoru două dovedi. Ide'a au fostu fericitā și de aceea multiamita urditoriloru ei, multiamita esecutatoriloru și esecutatoriloru ei.

Sperāmu ca de aci inainte vomu progresā cu tempulu mai departe și neajunsurile, câte s'a aretatu cu ocaziunea acest'a se voru delaturā pre viitoru. Corifeii natiunei se voru aflā in viitoru toti la inaltimea chiamārei și demnitāției lorū și prin ei atunci natiunea va fi marita. Sa fia.

Dela societatea literaria romana.

Bucuresci. — Societatea literaria romāna mai tinū câte-va sedintie. Vineri in 11/2 Augustu, dupa cetirea și autenticarea procesului verbale din sedintia trecuta, d. Vasile Alesandrescu impartāsī adunării trei telegrame de felicitere și o a pōtr'a telegrama dela Kisienāu prevestitōria de venire unai'a din membrii basarabeni; depuse totu deodata pre mēsa societātiei unu esemplariu din cartea d-loi Gr. G. Lahovari doctoru in dreptu „Despre Alfabetulu și ortograf'a romāna“, Bucuresci, 1867, dedicata societātiei literarie romāne adunate in Bucuresci la 1867.

La ordinea d'lei erā sa vina raportulu comisiunii esaminatōrie de actele și fondurile transpuse dela guvernulu tierēi in grigi'a societātiei; dara fiindu ca in cele două dle din urma a fostu preste putintia a lāmuri cifrele respective la ministeriulu financioloru, asiā acest'a lucrare se mai amāna; și la ordinea d'lei se puse statorirea de principie dupa care s'aru putē unifica ortograf'a limbei nōstre cu literale latine primite dejā de către natiunea intrēga.

D. Gavriulu Munteanu, directorulu gimnasiului dela Brasiovu, i-si ceti unu proiectu alu seu basatu pre principulu etimologicu modificatu prin celu foneticu. Propunerea că societatea sa-si ea tempu de 24 ore spre a meditā asupr'a proiectulu acestui'a se inlaturā, și societatea intrā in discussiunea de principie, care ocupa tōta acea sedintia și pre cea urmata in 12 Augustu, căci adeca membrii societātiei, prin intielegere cum amu dice pre tacute, i-si facura unii altor'a concessiunea de a esaminā și cerne cestiunea de tōte pārtile numai pentru că sa uu se pōta dice ca s'au maiorisatu unii pre altii;

FOISIORA.

Despre poesi'a romāna.

II

Conditiunea ideala a poesiei.

(„Convorbiri literarie“)

(Urmare din nr. 59.)

Unu nou siru de reflectiuni decurge din acestu paralelismu intre poesie și simtiementu, indata ce privimu partea lui negativa. Deca este greu și de multe ori imposibilu a analisā natur'a positiva a cerintieloru poetice, este din contra mai usioru și mai siguru a aretā ceea ce este opritu in poesie, și aci estetia practica i-si implinesce misiunea ei cea mai folositoare.

Din acea ca poesi'a, că și pasiunea, maresce obiectulu și se inaltia intr'o sfera mai distinsa, resulta ex contrario, ca ea trebuie sa se ferēca de micșiorare și de injosire.

Vorbindu mai intāiu de defectulu micșiorării, atingem o cestiune destulu de importanta pentru poesi'a romāna actuala : cestiunea diminutiveloru. Formele de substantive și adjective in ica, tica, sica, ōra, etc., suntu astadi viciulu contagiosu de care suferu mai tōte poesiele romāne. Cāte scapa din injosirea ideiloru, moru de bōl'a diminutiveloru. Fia-care poetu crede, ca nu este destulu de poe-

ticu, de delicatu, deca nu-si diminueza cuvintele, si acum amu ajunsu asiā de departe, incātu cu greu se va mai aflā vre-o poesie romāna care sa nu fia bantuita de aceste forme de decadentia limbistica :

Scump'a mea Maritia,
Din'a mea din ceriu,
Ia dāmi o guritia
Ast'a-i totu ce ceru.

Si apoi Ionitica,

(Nu-i e destulu Ionitia, a făcutu Ionitica !)

Ce facu cu onōre,
Scii c'o guritica
E că si o flōre, etc.

Ia acest'a cruciulitia
Si pastrez'o 'n sinulu teu,
Tu mai dāmi a ta guritia, etc.

Guritia ta, fetitia, e dulce rumeōra,
E garofitia creatia in a ei primavēra...
Si tali'a-ti gingasia e fōrte mliadōsa,
A tale piciorusie, o scump'a mea frumōsa,
etc.

De-ti place, scumpa Lino, aceste versuletie,
etc. etc.

Maritia, guritia, Ionitica, cruciulitia, garofitia, piciorusie, versuletie — pentru Dumnedieu ! Celimba este acest'a ? Ce tonari de copii nevirstnici ?

Ce lingusire bizantica ? Cu asemenea terminatiuni linse și corupte are sa se produca energi'a, intensitatea, vigōrea impressiunii poetice ?

Sa ne intielegem ! Ce rolu potu jucā diminutivele in poesie ? Poesia are să maresca efectulu; prin urmare numai acolo unde anume prin micimea obiectulu se produce impressiunea cea mai marcata, numai acolo diminutivulu pōte avē locul seu specialu. Toti poetii cei mari ne invatia acest'a. Sa ne aducem aminte de esemplulu citatu din Goethe :

De sub pamentu
Unu gheocelu
Abia esise
Tinerulu.
Venī o albina,
Gustā din elu :
Sa scii ca natur'a
Candui-a creatu,
Pentru o lalta
La destinatu.

Si textulu germanu cuprinde diminutive, unulu din putnele esemple de diminutive in Goethe. Pentru ce ? Micimea obiectulu este punctulu de contrastu. Ide'a este : Armonia cea mare a universulu se manifestēca pāna in cele mai mici finte ale sele. Prin urmare diminutivulu are aci ratu-neea sea de a fi.

Dar candu se afla diminutive in fia-care strofa și la fia-care ocaziune; candu gur'a este mica, piciorulu micu, Mari'a mica, Ionitia micu, garofa

resultatul in sa era de prevedut din capul locului, adica adoptarea principiului etimologic in limba prima si moderarea lui prin concessiuni cate numai se pot face fonetismului si eufoniei fara vatamarea formelor gramaticale, pre cari trebuie sa ni le aparam cu mare grija si sa nu mai suferim ca sa fie scambiate, scrinute, batjocorite prin ignorantia, lena, usuratate, nepasare si lipsa de respectu catra noi insine.

In totu cursulu desbaterilor de doue zile se parea ca cea mai mare dificultate s'aru simti ca totudenn'a in lipsa totale a semnelor (literelor) in alfabetulu latinu pentru r si l. Aici in sa s'a facutu provocare intre altele la analogia altor limbi.

Quintilianu spune ca la romani a se pronuncia in siese feliori. Limbile orientali, precum ebreesc'a lui Moise, Davidu, etc., limba arabica si celelalte, n'are nici unu semnu (litera) pentru v o c a l e l e lor, ci pre acestea trebuie sa le invetie cine-va din graiulu viu. In limba francesca se numera 192 regule ortografice, si cu tote acestea pronunsierea catoru-va vocale o poti invetia totu numai din graiulu viu. Iera limba englesa! Ortografi'a romanesc'a cu litere latine o poti invetia celu mai multu dupa vre-o 20 regule si putina gramatica. Celu care nu vre sa invetie nici atat'a sa lase limba romana in pace, si sa se apuce spre esemplu de limba chinezesc'a, care este fericita a ave pentru fia-care vorba cate o litera, adica cam trei-dieci mii, afara de altele secrete de ale Mandarinilor.

In siedi'ia din 12 Augustu se mai alese si o comisiune pentru petitiuni de cari au si inceputu a intra mai alesu dela studentii lipsiti de mijloce. Se present'a societ'icii unu daru facutu in 25 de esemplarie „Poesii Populare adunate de d. Vasile Alessandri. Se vota o adresa de felicitare pentru adunarea generale a societ'icii literare romane din Transilvani'a, care estempu se tine in Clusiu si se deschise in 15/27 Augustu.

In siedi'ia de Luni a fostu la ordinea dilei proiectulu statuteloru definitive pentru o societate academica ce aru fi sa se compuna din trei sectiuni.

Marti a lueratu comisiunea ortografica.

Eri au venitu ierasi statutele la ordinea dilei.

In numerulu viitoriu vomu face darea de seama a acestoru siedi'ie si a celor ce se voru mai tine.

„Tr. Carp.“ X.

Discursulu rostitu de dlu T. Cipariu in siedi'ia din 6 Augustu.

Domnii mei! Dupa un'a insarcinare onorabila din partea Societ'icii literaria, venitu acum a dou'a ora sa cuvintezu inaintea dvostre, si inca de unu objectu atat'u de momentosu, si pentru care s'aru cere unu tempu mai indelungatu de preparatiune, pentru a se pute trata cu tota esactitatea, catu, deca nu a-siu spera si acum in indolgenti'a

dvostre, in adeveru n'asiu fi cutezatu sa acceptezu aceea insarcinare, ori catu de onorifica este pentru mine.

De aceea speru, ca voui fi scusatu, deca numai in generale, si fara citatiuni scientifice, me voui incerca, se dau un'a mica si scurta deliniatiune a objectului, cu care fui insarcinat, adica istoria limbii romanesci.

Este naturale, ca nu numai istoria in genere dar si istoria in specie, care are mai multe rami, se incepa odata cu esistinta nationala a fia-cariu poporu, cu atat'u mai vertosu istoria limbii, fiindu ca in vietia unui poporu potu forte multe se lipsesca la inceputu: cultura, industria, sciinta, arti, si altele, dara limba nu pote sa lipsesca nici unui poporu; ea se nasce odata cu elu, cresce si se desvolta, infloresce si se vescediesce, imbetranesce si more odata cu poporul. Tote evenimintele, cate trecu preste vietia unui poporu, tote imbutatirile si calamitatiile, ce intempina o natiune, tote fasile prin care trece, — tote se reverssa asupra limbii acelu poporu, acelu natiuni.

Dar inca, cu catu unu poporu este mai vechiu, cu atat'u suferintiele lui au fostu mai multe si mai indelungate; cu catu impregiurările, in cari s'au aflatu, au fostu mai variabili, — cu atat'u a fostu si impresiunea acestoru momente mai mare, mai adenca, mai variabile.

Dar inca, si candu ap'a stagnaza, si candu poporu aru petrece in tota trancilitatea si paciurea, ca ap'a ce stagnaza, — totu nu pote sa fie aparata de ore-si care schimbare si strafomare, carea une-ori, mai alesu deca tine tempu mai indelungatu, trece chiaru in coruptiune.

Din aste consideratiuni, domnii mei, deca noi suntemu Romani, adeverati, carea nu unu amestecu de glote straine dupa originea lor, deca suntemu ceea-ce simtimu cu toti, ceea-ce ne arata tote urmele si monumentele autentice si necontestabili, — si deca nu suntemu ceea-ce voru si dorescu inemicii nostri se fimu, atunci istoria limbii romane este o istoria forte lunga, istoria ce cuprinde aproape de 2000 de ani, istoria interesanta, istoria demna din totu punctulu de vedere, de a fi studiata prin tote fasile, evenimintele, imprejurările, prin cari a trecut, si a cautatu se treca, impreuna cu natiunea, careia ia fostu interpret'a cugeteloru, bucuriilor si dureriloru sele, in carea mamele au cantatu la leganulu scumpuloru sale surcele, in carea s'au cantatu imnele si baladele, faptele eroice ale braviloru aperiatori ai patriei, si in carea ficile plangu pre dulcii loru parinti la dnu'a cea din urma de despartire.

Potut'au tra'i Romanulu fara limba! si deca Romanulu e Romanu si nu Dacu, deca elementulu lui e Romanu si nu schiau, putut'au sa vorbesca candu-va in alta limba deca in limba romana?

Inimicii natiunitatii romane au venitu pana a ne calca si cele mai sacre proprietati, antaiu originea romana, apoi si inasi limba. Ei nu potu

comina cu trecutul si cu presentele lor, cum sa mai existe astadi o adeverata descendenta romana in partile Orientului. Au peritu dacii, gotii, hunii, avarii, si tote cate alte popore obscure si barbare, cari n'au lasatu dupa sine, decatu ruine si unu nume de blastemu, cari in aste parti, ca si aiurea, n'au facutu alt'a decatu au stinsu civilizatiunea, ce o propagasou elementulu latinu, — perira tote cu sunetu si fara sunetu, — era elementulu romanu totu sa mai existe pana astadi? Se pote? — Nu, dicu ei, nu se pote, nega cu obstinatiune, inchidu ochii se nu veda, si-si astupa urechile se nu auda adevverulu.

Noi, cu elementulu nostru romanu, cu limba romana, suntemu un'a enigma neexplicabile inaintea mintei lor. Nu ca dora nu aru pute sa o esplice, — atat'a ignorantia nu voui, nu pociu a presupune, ci pentru ca nu voru sa o esplice, pentru ca nu voru sa admita explicatiunea naturale, care decurge din studiulu fapteloru, documinteloru si alu limbii, pentru ca nu decurge, dupa cum aru dori inim'a lor.

Si atunci esistinta nostra, in totu respectulu, remane neexplicata, enigma. Ci sa-i lasamu, domnii mei, sa abundeze in sensulu lor, sa ne mangaiamu, ea deca avemu inemicii multi, inemicii nationali si persone inemice, dara avemu si amici inca si mai multi, natiuni si individi, pre cari nu i-au orbitu si nu i-au pututu orbi sentiminte invidiose, ci recunoscu adevverulu, sciu sa esplice enigma nedecifrata a inemiciiloru, si ne intindu man'a, dicendu-ne — frate!

Sa lasamu pre inemicii si invidiosi, sa se rostogolesca in enigmele lor, esplicele, nu le esplice, ei si le-au facutu, ei sa le desnode, e treb'a lor, noi avemu alte trebi, cu cari sa ne ocupamu.

Sa trecemu dara mai incolo la objectulu limbii.

Sa premitemu in sa unele momente istorice, cari potu sa dea mai multa lumina consideratiuniloru nostre, si sa incepemu cu ce-va mai inainte de colonisarea Daciei cu romanii.

Entropiu ne spune, ca coloniile dacice s'au adusu din totu imperiulu romanu; va sa dica, nu numai din Rom'a, nu numai din Itali'a, ci si din alte provincie romane, mai departate seu mai de aproape.

Intre provinciile mai de aproape, stau in linia prima: Mesi'a si Panoni'a, cari erau limitrofe Daciei, si cari suferisera mai multu de invasiunile Daciloru. In alta linia mai departe stau Traci'a, Macedoni'a, Noriculu, Reti'a si altele; in cari tote erau colonie romane, inca de mai indelungatu tempu, impreuna cu statiunile militare, cu castele de pretiermuri Dunarei si legiunile aquilifere.

Aceste colonie erau romane, cu limba romana, — si dupa opiniunea mea ele au fostu intaiulu leganu, de unde s'au luat colonistii Daciei, pre candu alte provincie mai departate numai mai tardiu si-au pututu tramite contingentulu lor.

De aci nesulu celu mai de aproape intre romanii de astadi de dincoue si decindea de Dunare.

mica, versulu micu, atunci e micu si poetulu, mica si literatur'a si tote se afla in decadentia.

E de necredutu, pana unde merge acesta mania in literatur'a noastra. Unu june studentu, altamintrelea plinu de inteligentia, incepe a publica nisce incercari poetice si le dedica Dlu V. Alexandri intr'unu sunetu, care se termina astfel:

Primesce poete, aste versurele,
Caci sub ale tale falnici-aripele
Vreau sa leganu gingasiu dorulu, ce-amu visatu!

A-si inchipui pe D. Alexandri cu aripi, este deja o intreprindere indrasnetia; dara deca aripele suntu mari, trece — merge! Insa a-si inchipui pre D. Alessandri cu aripele mici, este o imagine de unu ridiculu asi de pronunsiatu, incatu, pentru onorea gustului omenescu, trebuie sa cautamu unu felu de esplicare la intrebuintiarea ei.

Explicarea este usiurintia rimei. Versuri si aripe nu se rimeza; hai sa facemu versurele si aripele! Balae si vale nu merge: hai sa dicemu

Mariuti'a balaiora
Impreuna doue flori
Si le-aranca in veleiora;

Gura si garoafa nu se potriveste, hai sa dicemu: tu ai o guritia ca o garofitia; si asi in infinitu. Diminutivele romanesci, in diferentia de cele francesce si germane, au nefasta proprietate de a cuprinde in terminatiunea lor totu deun'a silaba intonata; prin urmare ori ce cuventu romanescu

rimeza fara exceptiune candu in rima masculina candu in rima feminina cu ori ce altu cuventu de același genu, indata ce se pune in diminutiv. Hinc lacrimae.

Si pentru acesta negligentia, pentru lena poetului de a-si cautu o alta rima, se corompe poesia intraga si se introduce in literatur'a o efeminare si unu spiritu de miniatura, precum nu se mai afla neci in ultim'a decadentia a lingustriloru persice si turcesci.

Cu catu o rima este mai usiura, cu atat'u este mai estina si mai comuna, si poetulu trebuie sa se gandesca de doue ori pana a o intrebuintia. Unu poetu distinsu nu va rima neci odata versurele — aripele.

Adapgeti la acest'a ca noi Romani avemu o cauza speciala de a ne feri de diminutive in poesia, si acest'a este intrebuintiarea lor de catra Tigani. Toti cunoascemu diminutivele servile ce le obicinua acesta casta nefericita, candu vorba limba noastra, si de atunci incoue diminutivele suntu par excellence o maniera tiganesca. Ca sa simtiti acest'a cu totu desgustulu, cetiti urmatoarele strofe ale unui autoru — nu de rendu, ci ale unui autoru, care este astadi unulu din cei mai buni scriitori in prosa, dara pre care in poesie aveti sa-lu judecati dopa diminutivele sele.

Tii tu minte ora, pentru intai'a ora
Candu la tulpinitia, josu langa garlitia
Noi ne sarutamu?

Tii tu minte ora, noptea dela mora,
Gramada n droschitia, candu eu pe chichitia
Tineamu man'a ta?

Tii tu minte ora in acea casciora,
etc.

Tii tu minte ora, acea dumbraviora
etc., etc.

Cu asemenea lucruri avemu de gandu sa punemu fundamentulu literaturii romane?

Deca in rendurile precedente ne-amu opnsu in contr'a abusului diminutiveloru, cu acest'a nu amu voitu sa dicemu, ca ele suntu cu totulu de evitate. Din contra suntemu siliti a le admite in poesiele nostre mai multu chiaru decatu in poesiele ori-cariu altu poporu, afara de celu italianu; fiindu ca numai noi si Italianii avemu in limba atatea forme diminutive si totu deodata atat'a usiurintia de a le intrebuintia la ori-ce cuventu. Prin urmare diminutivele suntu ore cum o particularitate caracteristica a limbii nostre si din acesta cauza voru ave totudenn'a o mare intindere la noi. Dara cu atat'u mai multu poetii sa se simta provocati, de a se feri de escesu, de a nu intrebuintia diminutive nepotrivite cu natur'a cuventului (versurele, droschitia), etc. in genere de a nu intrebuintia diminutivele prea desu si in ori-ce casu de a nu le intrebuintia intr'unu modu fortiatu numai pentru a se produce rim'a.

(Va urma.)

De aci și nesulu intru dialectulu macedono-romănu și dialectulu daco-romănu.

Dupa mine, frații români de preste Dunare sunt de o parte succesorii vechiloru colonisti din Tracia și Macedoni'a, iera de alta dependentii colonistiloru dacici, cătu voru fi trecutu preste Dunare, sub Aurelianu seu sub altii. De aceea și limba acestoru din urma mai multu se tine de dialectulu daco-romănu decâtu de celu macedono-romănu.

Ce limba au vorbitu acesti Români, înainte și dopa Traianu pâna la Aurelianu? În limba d'antăiu fără îndoieța limba latina, că limba imperiului, precum arata tôte inscriptionile numerose, ce se mai afla, mai mare parte în Transilvani'a de astadi, precum și monumintele lapidarie, — și tablele cerate, din care o parte însemnata se afla la mine, și cari mai tôte, câte adeca se potu decifra, s'au publicatu în Archivulu meu, pentru filologia și istoria, ce amu începutu alu dá dela 1 Ianuariu anulu curente.

Insa pre lângă limba latina oficiale și literaria, eră în Dacia în usu inca și unu dialectu vulgare romănu, care se pôte considera ca antăiulu elementu alu limbei române de astadi.

Pâna aci esistintia acestui dialectu vulgare romănu dacicu, eră numai un'a coniectura luata dupa analogia altoru provincie, unde se aflara urme de atari dialeete totu din acele tempore; ci lipsiau documente positive, pentru că coniectura se pôte deveni certitudine.

Inse multamita provedintiei, și zelului natiunale alu unui pre demnu barbatu, unu monumentu pretiosu, și unicu, mi-a venit a mâna, prin care coniectura a devenita certitudine.

Intr'un'a din tablele cerate, ce le amu a mâna și le-amu publicatu, se afla scrisu unu pasajiu și în limba vulgara romăna. Alexandri Antipatri, secundo auctor segnai! în locu de: secundo auctor signavi.

Eaca secundo fără S finale că și la italiani în nominativu. Eaca segnai, cu SE în locu de SI, că și la noi în semnu și la italiani în segno; eca și terminatiunea preteritului în AI, că în limba romăna, semnai, în locu de form'a latina A VI, signai.

Dar inca scriitorulu acestoru cuvinte eră grecu, cum lu arata și numele, și de aceea scrise cu litere grecesci: și asiă nu știu, deca nu a grecețu unele spresiani, scriendu secundo în locu de secundo.

(Va urmă.)

Orestia 3/15 Augustu 1867.

Dle Redactoru! În stimabil'a-ve fôia, tocm'a fuseiu norocosu, a cetii în nr. 54 cu datu din 28 Iuliu o corespondintia și din Orestia. Interesatu fiindu firesce; a mai audi ce-va și din opidulu acest'a, înlocuitu de o parte însemnata de români, de alta parte știindu ca nu ve pre incomoditeza și stimabil'a-ve fôia adese ori corespondintiele din susumemoratulu opidu, cu atâtu mai puțin inbuldiendu alte foi și diuarie române, cu o nespusa bucuria începui a o cetii, și cetindu-o la începutu eră descrisu decurgerea esamenului, dela scôla gr. or. di locu. Dara cetindu mai departe spre mai marea-mi mirare vedu numele de „Intriganti“ — și cumca acesti'a suntu membri din comitetulu parochialu. Asiă cetindu cu mare atentione pâna în fine, insa audirea acoloru vorbe malitiöse, tinătoare de o categoria asiă extraordinaria, m'au petrunsu pâna în interiorulu animei, și mai multu fiindu condusu de simtiulu dreptăției, decâtu a partinirei, totu odata voindu a face o deslucire mai apriata, mi ieu audacia a ve ruga, sa binevoiti, a da locu în stimabil'a-ve fôia urmatoreloru desluciri, pre care nu din partinirea vre unei pârti, seu din alta cauza, — fără numai din acestu punctu invederatu, pentracă eu de o parte me tinu de cuventulu romanescu „ca ce e dreptu nu e pecatu“; de alta parte ca opiniunea publica sa se convinga mai strinsu cumca acele suntu numai nisce vorbe malitiöse, me silescu ale produce Dui corespondinte: dice, (D. coresp.) ca acei doi „intriganti“ cumu-i numesce D-lui „facu larma fără de neci o trêba, voru sa faca multu și în urma strica și ce e făcutu“ — La acestea amu onôre a întrebă pre D. coresp. ce larma facu acei doi? adeca aceia pentracă acei doi se silescu, și au în anima aceea pofire, ca sa conduca lucrurile, și starea scôlei, totu dupa sunarea § Instrucțiunei intarita de Esc. Sea, Inspectorulu supremu alu scôleloru din tôte Transilvani'a, și nu dupa capulu loru gemidoctu cum dice D. coresp. Apoi densii pentru

aceea voescu și au acea intentiune, a conlucra pre acea cale, sperandu ca numai asiă le va succede, a ajunge cu starea scôlei la unu gradu mai superlativu, și mai indetulabilu. Inse chiaru D. coresp. și cei de opiniunea densului voescu a umblă dupa capulu loru întregu doctu, și nu dupa sunarea instructiunei, și a acteloru sinodului. Ba chiaru ce e dreptu, suntu multi de opiniunea D. coresp., cari în locu de a conlucra pentru prosperarea bunei stări a scôlei, și a bisericei, inca aru trage dela aceste, cari cumu aru putea. Si suntu contrari acoloru căror'a le bate inim'a asiă ferbinte, pentru totu ce e sântu și nobilu, și cari n'au altu ce-va mai amabilu în inima, decâtu înaintarea spre esemplu cum s'a intemplatu pâna în anulu trecut cu mosiele s. biserici, dupa care biserica n'au ayutu nici unu venit, ba ce e mai mare biserica, inca au platitu contributiunea anuala, și venitul l'au mancatu altii! Apoi acum'a pentru ca acei „doi“ n'au crutiatu ostenele, și spese, și au conlucratu într'acolo de au venit pamenturile și veniturile lor în posesiunea bisericei ne mai posedendu-le altii, în averile lor private, — i numesce Dlu coresp. „Intriganti“ — pentru numirea acest'a merita D. cor. o multamita publica? . . . Mai departe i-mi ieu libertate a întrebă pre D. cor. ce au stricatu acesti doi? Au nu prin spesele acestoru doi s'a edificatu casele de locuintia a docentelului care deca nu erau acesti „doi“ trecea inca și secululu alu 20-lea și nu se esecută. Venirea docintelui din presinte, din Teusiu, unde n'au voit a remanea, prin a căru mijlocire s'au făcutu, nu prin acestoru doi? nu de acesti doi s'au rugatu D. docente că sa-i mijlocesca venirea? și apoi dupa ce au venit acesti doi iau făcutu o léfa anuala de o sută de fl. nefiindu bani în casa. În aceste, și alte mai multe n'aru fi de lipsa a le insira aici, că sa cogete cine-va ca acest'a o facu numai pentru lauda, și pentru castigarea meriteloru în acestor'a sumu tocmai din contr'a, — și numai pentru aceea le aducu înainte, ca sa véda onoratulu publicu, pre ce ômeni i numesce Dlu corespundinte din Orestia „intriganti“ pre cari nu au alta mai scumpu, că înaintarea scôlei, crescerea fonduriloru cătu a scôlei, atâtu a bisericei, fără de care în tempulu presinte, care e atâtu de nesiguru suntemu perduti. Onôre inca odata, acolor'a corespundenti beneprocopsiti, cari se nevoiescu, a incununa faptele cele nobile, și maretic ale voititorulu de înaintarea natiunei, cu nume de „intriganti.“

Unu voituru de dreptate. X. *)

Varietăți.

*(A n u n c i a r e). Subscrisulu dupa consultare, și la post'a mai multoru români din Bud'a Pest'a, Ungari'a, Banatu și Transilvani'a amu deschis, mai vertosu în interesulu publiculu romănu, cancelari'a advocatiile în Pest'a strad'a „Naea alba“ (Weise Schiffgasse) nr. 2 etagiu I.

Facendu acest'a cunoscutu se recomanda onoratulu publicu romănu. Pest'a în 29 Aug. c. n. 1867.

Florianu Varg'a,

Advocatu în dreptulu privatu și cambialu.

Escriere de concursu.

Pentru suplinirea statiuniloru invatietoresci:

1. Vidra de josu împreunata cu salariulu de 200 fl. v. a. gradina, cartiru liberu și lemne pentru incalditu.
2. Arad'a 200 fl. v. a. lemne și cartiru.
3. Scarisior'a, 200 fl. lemne și cartiru.
4. Ponorelu 160 fl. lemne și cartiru.
5. Vidra de susu 120 fl. cartiru și lemne pentru focu.

Doritorii de a ocupa aceste statii voru ave a indiestra petitiunile loru concursuale timbrate dupa cuviintia, cu atestatu de botezu ca suntu de religiunea gr. or. ca au absolvatu cu sporu bunu scôlele normale și cursulu pedagogicu; seu clasele gimnasiale ca știu cantările și tipiculu bisericei nostre gr. or. și a le tramite subscrisului pâna în 15 Septembrie a. c. st. v.

*) Cu ocasiunea publicării articolului resp. ne-amu făcutu și observările nostre; la deosebit'a recercare insa amu fostu nevoiti a primi și articolulu de mai susu
Red.)

Câmpeni 8 Augustu 1867.

Ioann Patiti'a Protopopu
și Inspect. scol.

Nr. 12—3

Nr. 13—3 **Concursu.**

1. Pentru ocuparea statiunei invatietoresci din comun'a Topolovecz-mare, inzestrata cu emolumintele anuale de 80 fl. v. a. 25 chible de grâu, 25 chible de cucuruzn, 10 punti de lumini, 10 stângini de lemne, 2 jugere de livada, 1/2 jugeru de grădina, și cortelu liberu.

2. Pentru ocuparea statiunei invatietoresci din comun'a Babs'a inzestrata cu emolumintele anuale de 94 fl. și 50 xr. v. a. 25 chible de grâu, 25 chible de cucuruzn, 50 ponti de sare, 50 ponti de elisa, 16 ponti de lumini, 12 stângini de lemne, 2 jugere de livada, 1 jugeru de grădina, și cortelu liberu.

Se deschide concursu pentru acestea doué statii pâna în patru septemâni dela întâia publicare în acêsta fôia, pâna candu doritorii de a ocupa aceste statii, suntu avisati a-si substerne recursurile sele bine instruate cu documentele preserise — și adresate câtra venerabilulu Consistoriu gr. or. Aradanu — a le tramite subscrisului, pâna la prefiptulu terminu. Bellincz în 10 Augustu 1867.

Constantinu Gruiciu

Protopopu și Inspect-
toru scol.

Nr. 11—3 **Concursu.**

La scôla normala gr. or. din Câmpeni, se deschide pre a. c. și a 4 clasa, pentru care sa cere unu Invatietoriu nou.

Salariulu anualu pentru acêsta statie este 300 fl. v. a. pre lângă cartiru liberu și 6 orgii de lemne.

Doritorii de a ocupa numitulu postu invatietorescu, sa-si tramite pâna în 15 Septembrie a. c. st. v. la subscris'a eforia scolara, timbrate și francate:

a) atestatul de botezu, ca suntu de religi'a gr. orient.

b) Testimoniile loru scolastice, ca au absolvatu celu puțin 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu cu succesu bunu; și sa știu limba magiara și germana, că sa pôte pregati elevi și din aceste limbi — în ôrele limbei obligate —

c) atestatu despre purtările lor morale și politice.

Câmpeni 8 Augustu 1867.

Eforia scôleloru din Câmpeni.

Fotografii noue.

se afla de vendiare în Sabiu, la D. Georgiu Nedelcoviciu lângă cafeneu'a lui Janda în piéti'a cea mare, și anume:

Imperatorele Franciscu Iosifu, formatu micu de carti, bucat'a 20 xr. Imperatricea Elisabet'a 20 xr. Regele Ungariei incoronatu și calare buc. 20 xr. Regin'a Ungariei incoronata buc. 20 xr. Imperatulu Massilianu incoronatu 20 xr. Imperatricea Charlot'a 20 xr. Massilianu ca mortu 20 xr. Baronulu Siagun'a Metropolitulu din Ardealu 20 xr. Ministeriulu ungurescu grupatu, 20 xr. Ministrii unguresci câte unulu, 20 xr. Famili'a imperatésca, 20 xr. Famili'a Habsburgica, 20 xr. Archiduces'a Mathild'a cea arsa, 20 xr. Sultanulu Constantinopolei, 20 xr. Precum și alti artisti și literati cu câte 20 xr. bucat'a.

Cei ce voru luá 5 bucâti, capeta 1 esemplariu în daru; iera revenditoriloru li se dau productele aceste artistice cu pretiuri scadiute.

Nr. 10—4

Burs'a de Vienn'a.

Din 23 Aug. (3 Sep.) 1867.

Metalicele 5%	57 50	Act. de creditu	183 40
Imprumut. nat. 5%	66 50	Argintulu	121 25
Actiile de banca	690	Galbinulu	5 89

INDREPTARE. P. O. D. G. Aiseru, curatoru primaru în Fagarasiu inca este de a se cetii cu tax'a pe an. 186%, de 5 f. în list'a m. Asoc. publ. în nrulu 66.